

Kékwán anima Tápitawi Ákosiwáspinéwin Káwí Nakáskikáték Ká Icikáték (CDPI)?

Anima CDPI ká icikáték anima Tápitaw Ákosiwáspinéwina Káwí Nakáskikátéki. Óté itáwinik ká ayá cik ininiwak anima ká kí mácítá cik óma ta nakáskikátéki óki tápitaw ákosiwina óta Manitoba. Óté otaskíwák itéké ká isi akisocik mino pimácihowina éko kici wanasowéwíkinawak tipahamwak óma ta itatoskániwak máka oki CDPI isicikéwina itáwinik ta oci mácítániwana ta paminikátéwa éko ta oci níká nístamákániwan.

Anikik CDPI paminikéwina kinawápatamwak anihi nisto máwaci kékwána ká ákosíská kocik oki ininiwak: pítwáwin, éká kékwána kánócikikátéki ta waskawinániwak éko pakwanta maci kékwána ká mícinániwaki. Awa CDPI nísókamáwéw ta wáwícíyat oki ininiwa ká nóté póni pítwá cik, kawisk ta isi mícisonániwak éko kawisk ta pamihisonániwak. Ókik ká isi nócikécik itáwinik wínaváw paminamwak anihi ká isi pakamiská kocik otitáwiniwák.

Anima CDPI niyano askiya ta paminamwak sóniyáwa é pakitiná cik oki Manitoba Health éko Healthy Living éko anihi Public Health Agency oci Canada isko Niski Písim 2010. Anima CDPI kí mácítániwana oté oki mitátat otaskíwák ká isi akisocik óta Manitoba éko ayinanéwomitano – nistosáp itáwina itótamwak, nísotano-péyakosáp iskonikana éko tépakop ité ápitawikosisának ká ayá cik itáwina. Nántaw 330,000 oci Manitoba oci wícíyáwak anté CDPI.

Aniki CDPI isicikéwina:

Ité ininiwak ká ayácik: Wínawáw wítamwak, wanastáwak éko níkáńskamwak oki isicikéwina.

Ká nókotániwak oci kiskénitamowin: Kékwána ká nókoki ta oci wítamákáńiwak ta isi minopanik ta paminikáték kékwána ápatánwa.

Mámawi itócikániwana: Awa CDPI oci wítatoskéméw éko ati wícéwákaniw oki asáy ká isi nóćicikénit inikok táti minopanícik wístawáw.

Kawisk ká kinawápacikáték: Oki isicikéwina máwaci kinawápatamwak aniki ká natawénicikátéki éko anihi éká ka mino ayácik óté óki atit itáwinik ká ayániwak.

Kinowés paminikéwin: Maskawi wícéwákanitowin éko itáwinik ká oci tipénicikáték nawac kinowés taminwásin.

Kékwána máka oki kawisk wéci kinawápacikátéki oki tápitaw ká akosinániwak?

Kápé akosiwina oki tápiskóc anima sókawáspinéwin, píko kanaháspinéwin, mancosiwáspinéwin, kitéhi ká nóćihikoyan, ki tópon, éko ki mititihosiw ká ákosiyán ékwani óki ká miswákaniskákoyan wéká ká nipahikocik óta ininiwak Manitoba oci. Wésám píko awasime ókik ápitaw ininiwak Canada oci kanaké óma péyak ákosiwín ayáwak. Kápé óki ákosiwina ékwani ókik ká nisiwanáćihikocik óta Canada oci ininiwak.

Mino nakáshikéwina máwaci é isi minwásik óma éká ta ákosiwínániwak tápitaw.

<http://www.gov.mb.ca/healthyliving/>

<http://www.healthincommon.ca>

Móćikénitamowin éko Mino Síkimiwéwin

Wésám piko kákinaw óki ácimowina óta ká masinahikátéki kí oci mácitániwana óma éki kákitoticik ókik oníkánístamákéwak éko ká pakamiskákocik anihi Manitoba CDPI isicikéwina. Ékwanik ókik káki masinahikáténik otá cimowiniwáwa éko néyáp kí isitisawámawáwak máti ékosi anima káki itá cimocik wéká kékwán ta méskwátastániwak. Éko mina míscétwá piko ana awiyak káki wí ayamítát kí mínáw ta kinawápatak. Mitoni ésko káskitáyak kí isi masinahénán anima káki itá cimonániwak éko mina anima káki itikawiyák táti itasinayamák. Kisáspin kékwán nántaw kí isi masinahikátéw inikok anima káki itá cimonaniwak, nínánán anima éki picí wanasinayamák éko sémək ká wítamátinán móna pakwanta éki oci itótamák máka éki picí wanínowák.

Wésám piko mitoni tapítaw, kákinaw ókik kaki kakwécimayakok kékwána mitoni ésko káskitácik kí wícihikonanik óma ta isicikaniwak otitawiniwak éko mina wístáwaw é minénitakik é káskitacik tati mino ayácik. Ékwanik ókik ininiwak tápitáw káki moci wícihikowák, átit kí atoskátamwak anima CDPI éko kí wícicikémakan nístanán ta pimitisayamák mino pimácihowin.

Ispík ayamítáyani oki átit ácimowina oci kiskénita pápakánité itáwinik éki oci otinikátéki oki káki isi natawénitakik. Anihi káki isi paminak óki CDPI isicikéwina ékwani anihi káki pimitisayak káki natawénitakik anihi káki ácimocik éko kékwániw káki nóté wítakik ta nókotániwanik. Kákinaw anihi isicikéwina mitoni kí tapipaninwa anima inikok káki isi natawénitakik kákinaw ókik ininiwak nété atitáwiniwák. Átit ókik ká isicikániwak ásay ékotowa ité kí takon wéká kí mácitániwan éko ékota kí minopaniw ta isi wíciwét awa éko ta nátamákét Initiative ká itit.

Átit óki ácimowina kayitéyátisak ité ká kinawénimicik éki natotamákécik sóniyáwa CDPI oci óma ta masinahikáténinik anihi oskiskisiwiniwáwa ta masinahikáténik. Apók étoké kí ositamásowak kékwániw wanawítimik ta tasi otamícik ta waskawícik wéká má

mískwac kékwána mícim ta kisisakik ta asakécik ta mámawícik ta kíhokátocik ta mino ayácik éko ta mino mamitonénitaménitakik tápitaw. Áskaw móna oci miscétiwak óma ká itótakik ékí papá kíhokawácik ininiwa otitáwiniwák inikok ékí nóté wápatakik óma ta mino ayánit anihi otininímowáwa.

Éko anihi kotaka kici itáwina tápiskóc Brandon, Flin Flon wéká The Pas ité ana CDPI sóniyáw ká pakitinit ékota ókik Regional Health Authority ká iticik oci paminamwak óki isicikéwina éko kotakiyá ká isi wícéwakanitót. Apók étoké táti nókon óma micét ókik otatoskéwak tato kisikáw acináw ta papámotécik wéká ókik ká atawákécik tastémáwa nántaw takí isi nókotácik óma ité ká tasi kiskinawámácik oskátisak óma étiskákot awiyak ká pítwát. Anikik óma inikok kákípe wícihiwécik óma ká isicikániwak óté kici itáwinik éko nawac kákí miscéticik wínawáw móna awasimé oci nóté mócikénitakon ispík é mátatoskécik é wáwícihitocik.

Aniki ácimowina móna wina ká oci mámawastéki anima ká itastéki ta oci mawinewitonániwak wéká ta ocimitacik tániwé tápwé máka ta ápataki óma é mámawi apataki óma ká natonikáték tánisi kéki isi mino pimátisinániwak. Kiyám anihi tato ácimowina kákí minénitamiskakoyan nántaw isi inikok ta natawápénikéyan tánisi kéki isi wícihiwéyan óma ká itakamikak óma ta mino pimácihonániwak anté kí titáwinik.

Ésko kaskitáyak kí natonénán mati tápwé ékosi anima ácimowin éko mina tápwé ékoté anima kákípe ototémakak anima ká itwániwak. Máka ócitaw, anima anta ká nókopaniki ácimowi masinahikana moci wítamok piko tántówa kákí miskakik anihi kiskénitamowin anima oci tánisi ésiyáyácik ininiwak pápakán ité. Émoci wítamakécik piko anima tánté kéki isi natonaman kisáspin awasimé kiskénitamowin kinatawénitén anima oci kékwán ká natawénitaman éko mina óko CDPI mwác wina mitoni kakinaw anihi tápwétawéw ita ká masinahikásonit máka móna nántaw kí itocikátéw éyako.

Niminénitamihikonán óma éki isi wícihiwéyak éko nipakosénimonán óki ácimowina ta minénitamihikowék ta ápacitáyák

óma óki CDPI kákípe isicikécik éko ta iténitamék ta natawápénikéyék
ité kititáwiniwák tánisi óma kékí isi wícihiwéyan ta mino ayániwak
pimácihowin.

Betty Kozak
Dianne Hiebert
Marj Heinrichs